РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министър на здравеопазването

Изх.№ 04-25-33/……..

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Д О К Л А Д

от

ПРОФ. ХРИСТО ХИНКОВ, МИНИСТЪР НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Относно: *Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

На основание чл. 31, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация, внасям за разглеждане проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване.

Проектът на наредба е изготвен на основание чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето, съгласно който за опазване на живота и здравето на хората и превенция на водния травматизъм се извършва обезопасяване на водните площи и басейните за обществено ползване и се организира водноспасителна дейност. В тази връзка изискванията за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване се определят с наредба на Министерския съвет.

Действащата в момента Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи, приета с Постановление № 182 на Министерския съвет от 1996 г. е издадена на основание чл. 114 от Конституцията на Република България.

От 1996 г. до момента са настъпили редица значителни и съществени промени в нормативната уредба (Закон за концесиите, Закон за водите, Закон за устройство на Черноморското крайбрежие, Закон за туризма, Закон за здравето, подзаконова нормативна уредба към посочените нормативни актове и др.), с които съществуващата наредба не е съобразена, поради което се създават редица затруднения при нейното прилагане.

С проекта на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване се постига, както осъвременяване на нормативната уредба, така и съобразяване с настъпилите промени в други нормативни актове имащи отношение към дейностите по обезопасяване на водните площи и опазване живота и здравето на хората.

Проектът на Наредба урежда обществените отношения свързани с осигуряването и организацията на водноспасителната дейност, обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване, като по този начин се цели да се постигне опазване живота и здравето на хората и превенция на водния травматизъм.

Наредбата посочва, кои са обектите, подлежащи на обезопасяване - откритите водни площи – участъци от крайбрежните морски води, реки, езера, язовири и микроязовири, канали, изкопи, както и плувните басейни за обществено ползване, плувните комплекси и водните паркове. Регламентират се основните задължения на стопаните на тези обекти за осигуряване на обезопасяването им и организирането на водноспасителната дейност.

С проекта на наредба се актуализират изискванията за обезопасяване на откритите водни площи и басейните за обществено ползване отнасящи се до съответното минимално и максимално обезопасяване и поставянето на необходимите обозначителни знаци, както и за организирането на водноспасителната дейност при откритите водни площи и басейните за обществено ползване, които подлежат на максимално обезопасяване.

Целта е да се постигне най-висока степен на опазване на живота и здравето на хората и превенция на водния травматизъм.

До началото на 60-те години на миналия век броят на удавянията в България е варирал в рамките на 400-500 жертви годишно. След създаването на Водноспасителната служба (ВСС) в структурата на Българския Червен кръст през 1964 г., техният брой устойчиво намалява, за да стигне през последните пет години до 80-100 човека годишно.

Съгласно статистика за времето от 1963 г. до 2023 г. в България е имало над

12 000 водни инциденти с фатален край. За същия период са спасени от удавяне над 150 000 човека.

С проекта на наредба се регламентират и актуализират, в съответствие с изпълняваните дейности, изискванията отнасящи се до устройството и оборудването на спасителните постове и спасителните станции и личната екипировка на спасителите. С цел превенция на водния травматизъм детайлно са разписани изискванията, на които трябва да отговарят наблюдателната вишка, която се изгражда на всеки спасителен пост, както и изисквания към територията около нея. Изискванията са съобразени и с това дали наблюдателната вишка е изградена към открита водна площ и морски плаж или басейн за обществено ползване. Детайлизирани са и изискванията по отношение на информационното табло, което се поставя на гърба на наблюдателната вишка, вкл. и по отношение на информацията, която се предоставя чрез информационното табло. Определят се и видовете спасителни плавателни средства, с които задължително се оборудва спасителният пост на водна площ и морски плаж .

Актуализират се и се детайлизират задълженията и изискванията към водните спасители, като с наредбата се дава възможност обучението на водните спасители да се осъществява освен от Българския Червен кръст и от други обучаващи институции, които следва да са осигурили специалисти по водно спасяване и лекари с призната специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ или „Спешна медицина“, които да участват в провеждане на обучението. Предвижда се обучението да се извършва по програма, утвърдена от министъра на здравеопазването и да завършва с изпит пред комисия, назначена от Българския Червен кръст. Удостоверението за успешно издържан изпит ще се издава от Българския Червен кръст, който ще извършва и ежегодна проверка за годността на спасителите да извършват водноспасителна дейност.

От създаването на Водноспасителната служба като част от структурата на Българския Червен кръст, същата осъществява и обучението на водните спасители през годините. Това произтича от разпоредбите на чл. 4, ал. 1, т. 2, букви „д“ и „е“ от Закона за Българския Червен кръст, съгласно които Българският Червен кръст работи за предотвратяването и оказването на помощ при нещастни случаи в планините и водните площи и за подготовката и квалификацията на кадрите за неговата дейност, като за целта издава съответните документи. Правомощията на Българския Червен кръст в тази връзка са регламентирани и в действащата до момента Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи. През последните 60 години Водноспасителната служба, чрез 28-те си областни структури в страната и ресурса от добре подготвени лектори, е обучила над 60 000 водни спасители в съответствие с Единната европейска квалификационна рамка за подготовка на водноспасителни кадри и изискванията на нормативната база на международната федерация по водно спасяван ILS, чиито

съучредител и пълноправен член е Водноспасителната служба на Българския Червен кръст. Поради това е изключително важно да се запази водещата роля на Българския Червен кръст при осъществяване на обучението и проверката на готовността на водните спасители да осъществяват водноспасителна дейност.

С проекта на наредба се въвежда нов часови диапазон за обезпечаване на водноспасителната дейност на водни площи определени за къпане по реда на Наредба № 5 от 2008 г. за управление качеството на водите за къпане, като се предвижда това да става от 9.00 до 18.30 часа ежедневно, вместо досега определения срок от 08.30-18.00 часа. Предложението е продиктувано от установена в практиката по–голяма посещаемост от плажуващи, както и по-благоприятни температурни условия за ползване на водните площи в посоченото време.

С проекта на наредба се актуализират и детайлизират изискванията към медицинските специалисти и оборудването на медицинските пунктове. Дава се възможност в медицинския пункт и в подвижните реанимационни екипи на водни площи и басейни за обществено ползване да работят не само лекари и медицински сестри, както беше към момента, но и фелдшер или лекарски асистент, акушерка и парамедик втора, трета или четвърта степен на професионална квалификация. От друга страна отпада изискването лекарите задължително да са с призната специалност по анестезиология и реанимация като се регламентират следните възможности: да са преминали обучение по лечение на спешните състояния по реда на чл. 182 от Закона за здравето или в Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ, или да имат призната специалност „Анестезиология и интензивно лечение“ или „Спешна медицина“.

По отношение на фелдшерите или лекарските асистенти е заложено изискването да са преминали обучение по лечение на спешните състояния по реда на чл. 182 от Закона за здравето или в Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ или да са с призната специалност „Спешна медицинска помощ“, или да имат най-малко 1 година трудов стаж в лечебни заведения или техни структури, оказващи спешна медицинска помощ. За медицинските сестри или акушерките - да са преминали обучение по лечение на спешните състояния по реда на чл. 182 от Закона за здравето или в Националния център за обучение и квалификация в системата за спешна медицинска помощ или да са с призната специалност „Анестезиология и интензивни грижи” или „Спешна медицинска помощ“, или да имат най-малко 1 година трудов стаж в лечебни заведения или техни структури, оказващи спешна медицинска помощ.

Предвидено е дейността на медицинските специалисти в подвижните реанимационни екипи и в медицинските пунктове да може да се подпомага от

парамедици втора, трета или четвърта степен на професионална квалификация, преминали обучение по оказване на първа помощ при водни и други животозастрашаващи инциденти, организирано от Българския Червен кръст, без същите да могат да осъществяват самостоятелно дейностите в реанимационни екипи и в медицинските пунктове. В съответствие с професионалната квалификация и компетентностите, които притежават лекарите и останалите медицински и немедицински специалисти, както и с дейностите, които могат да извършват самостоятелно или под контрол, е актуализирано и обзавеждането и оборудването на медицински пунктове и реанимационните екипи.

Заедно с това е създадена възможност, стопанинът на водната площ или басейна за обществено ползване, да осигури изпълнението на изискванията за осигуряване както на медицинско обслужване, така и на обзавеждането и оборудването на медицинските пунктове и реанимационните екипи самостоятелно или чрез сключване на договор с лечебно заведение.

С проекта на наредба е създадена и възможност стопаните на водни площи, по своя преценка, да създават условия за придвижване на медицинските екипи на територията на обезопасяваните плажове при необходимост, осигурявайки подходящи транспортни средства. По този начин стопаните на водни площи ще могат да създават условия за мобилност на медицинските специалисти от медицинските пунктове в случаите, когато е необходимо бързото им придвижването за оказване на медицинска помощ на мястото на инцидент.

С наредбата изискването за стационарно разположени реанимационни пунктове е заменено със сформиране на подвижни (мобилни) реанимационни екипи, които бързо ще могат да се придвижат до мястото на инцидента, което създава условия за оказване на максимално възможната спешна медицинска помощ на място. По този начин от една страна се намалява времето до оказване на спешни специализирани реанимационни дейности при необходимост и от друга – постига се непрекъснатост на процеса по спасяване на пострадалите от дейностите по спасяване, прилагани от спасителите – към спешната медицинска помощ, оказвана от квалифицирани медицински специалисти, което очаквано ще повиши ефективността и ефикасността, а заедно с това и резултатността на прилаганите спасителни мероприятия.

Наредбата регламентира и задълженията на лицата, които посещават откритите водни площи, практикуват водни спортове и използват плавателни съдове и съоръжения с развлекателна цел. Регламентират се и някои специфични изисквания относно организацията и извършването на водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи при провеждане на детски и ученически отдих и туризъм, с цел да се гарантира опазване на живота и здравето на децата и учениците.

С приемането на нормативния акт и осъвременяването на изискванията, отговарящи на новите обществени отношения се очаква да се запазят и подобрят условията за осигуряване безопасността, живота и здравето на ползвателите на водни площи и басейни за обществено ползване.

След извършен анализ за съответствие с европейското право се установи, че обществените отношения, предмет на проекта за тази наредба, не са регламентирани в европейското законодателство. Уредбата на обществените отношения, предмет на проекта на наредба, е въпрос на национално решение и е от компетентността на отделните държави-членки. Това произтича от разпоредбата на чл. 168, пар. 7 от Договора за функциониране на Европейския съюз, която предвижда изключителна компетентност на държавите-членки по определяне на здравната им политика. В тази връзка не се прилага таблица за съответствие с правото на Европейския съюз.

Не се очаква предложеният проект на акт да окаже финансово въздействие върху дейността на стопаните на водните площи или басейните за обществено ползване поради обстоятелството, че не се въвеждат нови изисквания, които да налагат разходването на финансов ресурс, а напротив отпадат изискванията за изграждането на реанимационен пункт и неговото поддържане, оборудване и обезпечаване с медицински персонал и се облекчават изискванията към квалификацията на лекарите, работещи в медицинските пунктове и реанимационните екипи. Дава се възможност осигуряването на медицинското обслужване да се осъществява самостоятелно или чрез сключен договор с лечебно заведение, регистрирано по реда на Закона за лечебните заведения.

Предложеният проект на акт, няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет в текущата и/или в следващите години, поради което е изготвена и приложена финансова обосновка, съгласно чл. 35, ал. 1, т. 4, буква „б“ от Устройствения правилник на Министерски съвет и неговата администрация.

Прилагането на нормативния акт не изисква и допълнителни финансови и/или други средства, които да бъдат направени от компетентните контролни органи в рамките на изпълнение на функционалните им задължения и отговорности.

Проектът е преминал обществено обсъждане по реда на чл. 26, ал. 2 и 3 от Закона за нормативните актове, като целесъобразните бележки и предложения са приети.

Проектът е съгласуван в съответствие с разпоредбите на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Получените становища, заедно със справка за приетите и неприетите бележки и съображения за това, са приложени към настоящия доклад.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

Предвид гореизложеното и на основание на чл. 8, ал. 2 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация и чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето, предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейни за обществено ползване.

Приложения:

1. Проект на Постановление на Министерския съвет за одобряване на законопроекта;
2. Наредба за водноспасителната дейност и обезопасяването на водните площи и басейните за обществено ползване.
3. Частична оценка на въздействието на проекта на нормативен акт;
4. Финансова обосновка;
5. Съобщение за средствата за масово осведомяване;
6. Справка за отразяване на становищата, получени в процедурата по междуведомствено съгласуване;
7. Справка за отразяване на предложенията, получени в рамките на обществените консултации.

С уважение,

ПРОФ. ХРИСТО ХИНКОВ
Министър на здравеопазването